

TÓM TẮT: TƯƠNG ỨNG THEO HỆ THỐNG GIẢI PHẪU TÂY Y

Học thuyết tạng phủ thực chất là giải phẫu sinh lý và bệnh lý trong Đông y, là cơ sở biện chứng luận trị trên lâm sàng, khi chúng ta học tập cần coi là tự điển, cẩm nang. Còn như đối với việc lý giải công năng tạng phủ theo hệ thống giải phẫu sinh lý của Tây y quy nạp như sau:

1. Về mặt tiêu hóa, hấp thụ

Vị chủ thu nạp, Tỳ chủ vận hóa, Tiểu trường phân biệt trong đục, Đại trường chuyển thải cặn bã, lại có sự giúp đỡ của Can sơ tiết, Mệnh môn hỏa giúp đỡ.

2. Về mặt hoạt động hô hấp

Phế giữ hô hấp, chủ thay đổi khí thể, Thận chủ nạp khí, giúp đỡ công năng tức giáng của Phế.

3. Về mặt tuần hoàn huyết dịch

Tâm chủ huyết mạch, là động lực của tuần hoàn. Phế hướng về trăm mạch, thêm vào tuần hoàn huyết dịch. Can tàng huyết, công năng điều tiết huyết lượng. Tỳ thống huyết, làm cho huyết dịch tuần hoàn trong mạch mà không tràn ra ngoài.

4. Về mặt công năng tạo huyết

Tỳ, Vị là gốc của hậu thiên, nguồn của hóa sinh huyết dịch, Thận là gốc của tiên thiên, tạo huyết cũng nhờ Thận ôn dưỡng.

5. Về mặt đào thải nước

Tỳ chủ vận hóa thủy thấp, Phế chủ thông điều thủy đạo, Thận chủ bài tiết của thủy, Tam tiêu chủ khí hóa, Bàng quang chủ chứa nước tiểu và bài tiết nước tiểu.

6. Công năng thần kinh

Một phần công năng của Tâm tương đương với thần kinh đại não, là trung tâm của hoạt động tình chí, tư duy. Cũng như các tạng đều gồm có hoạt động thần kinh tinh thần.

7. Công năng vận động

Thận chủ xương, làm cho vận động đều đặn, động tác nhanh nhẹn, tinh xảo. Can chủ gân, co duỗi các khớp. Tỳ chủ tứ chi, quản cơ bắp toàn thân.

8. Công năng nội tiết và sinh dục toàn thân

Có quan hệ với Thận, Can, Nữ tử bào và Xung mạch, Nhâm mạch.